

Julkaisufoorumin ohjausryhmän kokouksen pöytäkirja

Aika: 8.9.2025 klo 13.00-16.00

Paikka: Tieteiden talo sali 206 ja Teams

Puheenjohtaja: Professori Petri Karonen (Jyväskylän yliopisto / Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Asiantuntijajäsenet:

Professori Ilkka Arminen (Yhteiskuntatieteet/Helsingin yliopisto)
Opetusneuvos Jukka Haapamäki (opetus- ja kulttuuriministeriö)
Professori Katja Joronen (Lääke- ja terveystieteet/Tampereen yliopisto)
Kirjaston johtaja Riitta Lähdemäki (FUN Suomen yliopistokirjastojen verkosto)
Vararehtori Kaisa Miettinen (Luonnontieteet/Jyväskylän yliopisto)
Professori Anne Mäntynen (Humanistiset tieteet/Helsingin yliopisto)
Kehityspäällikkö Joonas Nikkanen (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus)
Professori Heli Peltola (Maatalous- ja metsätieteet/Itä-Suomen yliopisto)
Johtaja Floora Ruokonen (Suomen Akatemia)
Professori Juha Vaara (Luonnontieteet/Oulun yliopisto)
Tietoasiantuntija Timo Vilén (Kansalliskirjasto)

Sihteeristö:

Tietoasiantuntija Anna-Kaarina Linna (Tieteellisten seurain valtuuskunta)
Pääsihteeri Janne Pölönen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)
Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)
Erityisasiantuntija Leena Wahlfors (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.00

2. Pöytäkirjan tarkastaminen

Todettiin, että edellisen kokouksen tarkastettu pöytäkirja on lähetetty ohjausryhmälle. Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Joonas Nikkanen ja Heli Peltola.

3. Ilmoitusasiat

Todettiin ilmoitusasioina:

- JUFO:n yksikkö järjesti Kansainvälisen ENRESSH-verkoston [Research Evaluation in the Social Sciences and Humanities](#) (RESSH2025) -konferenssin Tieteiden talolla 19.–21.5.2025.
- Think Open -artikkeli [Suurin osa MDPI:n ja Frontiersin lehdistä Jufon nollatasolle – miten arviointia tehdään ja miten lehdissä julkaisseet näkevät tilanteen?](#). Tulossa englanninkielinen lyhennetty versio.
- Organisaatioiden näkemyksiä tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnista - [raportti](#) julkaistu 8.6.2025. Työryhmä esitteli hankkeen tuloksia OKM:n etä-aamukahveilla 23.5.2025.

- JUFO-sihteeristö on alkanut toimittaa Vastuullisen arvioinnin [uutiskirjettä](#). Uutiskirje kokoaa tietoa Tieteellisten seurain valtuuskunnan tutkimuksen- ja tutkijanarvioinnin edistämistyöstä, sisältäen vastuullisen julkaisutoiminnan teemat. Uutiskirje on tarkoitettu tutkimusorganisaatioiden tutkimushallinnon ja -palveluiden asiantuntijoille sekä kaikille vastuullisen arvioinnin parissa työskenteleville tiedeyhteisön jäsenille. Uutiskirje lähetetään 3–6 kertaa vuodessa.
- JUFO-sihteeristö tapasi 18.6.2025 Korea Institute of Science and Technology Information (KISTI) -edustajia. Tapaamisessa keskusteltiin saalistajalehtien tunnistamisesta ja kuultiin Korean ministeriön ylläpitämästä alustasta, jolla korealaiset tutkijat voivat keskustella lehtien ja konferenssien laadusta ja ongelmallisista käytänteistä.
- Paneelit saivat toukokuun lopussa valmiiksi täydennysarvioinnin, jossa käsiteltiin tasoluokkaan 1 lisättäviä kanavia. Kevään aikana paneelit arvioivat kaikkiaan 538 julkaisukanavaa, joita ei aiemmin ollut JUFOssa luokiteltu. Näistä 213 lehteä/sarjaa ja neljä kirjakustantajaa hyväksyttiin tasoluokkaan 1. Kyseiset kanavat ovat tulleet arvioitavaksi pääasiassa OKM-julkaisutiedonkeruun kautta. Lisäksi paneelit käsittelivät tiedeyhteisöltä JUFO-portaalin kautta saatuja perusteltuja tasoluokan muutosehdotuksia, joiden perusteella 33 julkaisukanavaa nostettiin tasoluokasta 0 tasoluokkaan 1, ja kuusi julkaisukanavaa laskettiin tasoluokasta 1 tasoluokkaan 0.

Julkaisuja, esityksiä ja tapahtumia:

- Tiedejulkaisijat kielivalintojen ristipaineessa -paneeli, [Kielitieteen päivät 2025](#) 13.5.2025
- [The CoARA multilingualism WG for linguistic justice in research and publishing](#), European Civil Society Platform for Multilingualism Platform (ECSPM) [symposium](#), Madrid, 16.5.2025
- [Uptake of the Coalition for Advancing Research Assessment across Higher Education Institutions in Europe](#), RESSH2025, Helsinki, 19.5.2025
- The Increasing Value of Qualitative Community-Based Journal Evaluation, [RESSH2025](#), Helsinki, 20.5.2025
- Multilingualism in scholarly communication across research fields, career stages and research types, [RESSH2025](#), Helsinki, 21.5.2025
- [How the reform of research assessment supports Diamond OA?](#), GraspOS webinar Research Assessment in Transition: Open Infrastructures and Diamond Open Access, 22.5.2025
- Tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi -hankkeen päätulokset, OKM etä-aamukahvit, 23.5.2025
- FIN-CAM-arviointityökalu vastuullisen arvioinnin edistäjänä, [Avoimen tieteen ja tutkimuksen kesäpäivät](#), Helsinki, 27.5.2025
- [Making the case for multilingual scholarly communication](#), *The Canadian Journal of Information and Library Science*, 1.6.2025
- [Beyond the oligopoly: Scholarly journal publishing landscapes in Latin America and Europe](#) (preprint), SocArXiv Papers, 10.6.2025
- Organisaatioiden näkemyksiä tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnista: 2. raportin julkistaminen, [webinaari](#), 11.6.2025
- NOR-CAM in other countries: FIN-CAM, Norwegian CoARA National Chapter online meeting, 18.6.2025

- [WG on Multilingualism and Language Biases in Research Assessment](#), CoARA General Assembly, 23.6.2025
- [Uptake of CoARA across the Higher Education Institutions in Europe](#), CoARA General Assembly, 23.6.2025
- [Mapping the publisher types and collaborations behind Web of Science indexed journals](#), *Quantitative Science Studies*, 13.8.2025
- [Advancing Open Science Through Research Assessment Reform? Content Analysis of COARA Action Plans](#) (registered report), OSF Registries, 21.8.2025

4. Julkaisufoorumi-luokituksen kehittäminen

Julkaisufoorumi-luokituksen kehittämisen toimenpide on osa [Julkaisufoorumin pitkän aikavälin toiminta- ja kehittämissuunnitelmaa](#).

A. Luokituksen rakenne

Edellisessä kokouksessa käsiteltiin sihteeristön hahmottelemia vaihtoehtoja luokituksen rakenteen kehittämiseksi. Ohjausryhmä päätti, että "sihteeristö valmistelee käydyn keskustelun pohjalta viimeistellyn esityksen JUFO-luokituksen kehittämisestä ohjausryhmän syyskuun kokoukseen. Valmistelun lähtökohtana ovat alustavat ehdotukset, että tasoluokan 0-nimityksestä luovutaan, tasoluokan 1 kriteereitä päivitetään ja tasoluokasta 3 luopuminen toteutetaan vuoden 2026 alusta, ja että tasoluokasta luopuminen ei ole ajankohtaista lähivuosina".

Sihteeristön esitys on, että

1. Luovutaan "tasoluokka 0" -nimityksestä ja aletaan käyttää nimitystä "muut tunnistetut julkaisukanavat" tieteellisistä julkaisukanavista, joilla ei ole tasoluokkaa 1, 2, tai 3, tai joita ei ole määritetty ammatillisiksi ja/tai yleistajuisiksi julkaisukanaviksi.

Käytännön toteutus:

- a. Viestitään tulevasta muutoksesta syyskuussa 2025 tiedeyhteisölle ja käydään keskustelu syksyn paneelikokouksissa.
- b. Päivitetään verkkosivut ja panelistin käsikirja vuoden 2025 loppuun mennessä.
- c. Tehdään tarvittavat muutokset julkaisukanavatietokantaan ja JUFO-portaaliin vuoden 2026 alkuun mennessä, jolloin muutos tulee voimaan.

2. Poistetaan arviointipaneelien tehtävistä julkaisukanavien luokittelu tasoluokkaan 3 vuoden 2026 alusta. JUFO-portaalista tieto tasoluokasta 3 poistetaan vuoden 2027 alusta, jolloin julkaistaan uusi päivitetty luokitus (poistetaan takautuvasti myös historiatieto).

Käytännön toteutus:

- a. Viestitään tulevasta muutoksesta syyskuussa 2025 tiedeyhteisölle ja käydään keskustelu syksyn paneelikokouksissa.
- b. Käydään paneelien syyskokouksissa keskustelu uusista kriteereistä.
- c. Päivitetään verkkosivut ja panelistin käsikirja vuoden 2025 loppuun mennessä.
- d. Tehdään tarvittavat muutokset päivitysarvioinnin paneelikohtaisiin exceleihin vuoden 2026 alussa.

- e. Tehdään tarvittavat muutokset julkaisukanavatietokantaan ja JUFO-portaaliin vuoden 2026 loppuun mennessä.

B. Luokituksen kriteerit

Tieteellisten seurain valtuuskunnassa toimiva Julkaisufoorumi selvitti syksyllä 2024 [sidosryhmäkyselyllä](#), kuinka JUFO-luokitusta käytetään tutkimuksen ja tutkijoiden arvioinneissa. Samalla kerättiin näkemyksiä luokituksen toimivuudesta ja kehittämistarpeista. Kyselyyn toivottiin vastauksia arviointeja tekevilta organisaatioilta sekä niiden henkilökunta.

Selvityksen sekä kevään 2025 paneelikokousten esille tuomien kysymysten perusteella sihteeristön esitys on:

Tasoluokan [1 kriteereitä](#) muutetaan seuraavasti:

1. Kriteeri 2 (Läpinäkyvyys): "Julkaisukanavan verkkosivulla on läpinäkyvä kuvaus toimituskunnasta ja vertaisarviointiprosessista. (Kirjakustantaja voi täyttää tason 1 kriteerit, vaikka toimituskuntaa ja vertaisarviointiprosessia ei ole kuvattu verkkosivulla.)". Uusi muotoilu: "Julkaisukanavan verkkosivulla on läpinäkyvä kuvaus toimituskunnasta ja vertaisarviointiprosessista. Tämä koskee myös kirjakustantajia".
2. Kriteeri 7 (Relevanssi) kahteen osaan seuraavasti:
 - 7. Relevanssi: Julkaisukanava on tieteenalansa kansainvälisen tai suomalaisen tiedeyhteisön näkökulmasta keskeinen
 - 8. Huolellisuus: Julkaisukanavan ensisijainen tavoite on edistää ja varmistaa tieteellistä laatua, ja sen toimitus- ja vertaisarviointikäytännöt ovat huolellisia ja luotettavia. Arvioinnin apuna voidaan hyödyntää päivitettävää tarkistuslistaa ongelmallisiksi tunnistetuista käytänteistä.

Tasoluokan 2. [kriteereitä](#) muutetaan seuraavasti:

3. Uudeksi (neljänneksi) kriteeriksi lisätään: Kanava mahdollistaa välittömän avoimen saatavuuden (avoimuus palvelussa tai rinnakkaistallennus).
4. Suomen- ja ruotsinkielisiä julkaisukanavia koskevasta kriteeristöstä poistetaan kriteeri "Tutkimuskysymykset kontekstualisoituvat vahvasti suomalaisen yhteiskunnan tai suomen- ja ruotsinkielisen kulttuurin piiriin".

Käytännön toteutus muutosten 1 - 4 osalta:

- a. Viestitään tulevasta muutoksesta syyskuussa 2025 tiedeyhteisölle ja käydään keskustelu syksyn paneelikokouksissa.
- b. Käydään paneelien syyskokouksissa keskustelu uusista kriteereistä.
- c. Päivitetään verkkosivut ja panelistin käsikirja vuoden 2025 loppuun mennessä.

C. Kiintiöt ja julkaisuvoolymin laskenta

Paneelikohtaiset kiintiöt määrittävät kuinka suuren määrän sarjajulkaisuja kukin paneeli voi sijoittaa tasoluokkiin 2 ja 3. Kiintiöiden laskentaperusteena on vuodesta 2015 eteenpäin foorumien julkaisuvolyymi. Niinpä julkaisukanavien lukumäärä tasoilla 2 ja 3 vaihtelee paneeleittain.

Julkaisusarjat: tasolle 2 ja 3 luokiteltujen sarjojen yhteenlaskettu julkaisuvolyymi voi olla enintään 25 prosenttia ko. paneelille kuuluvien kaikkien sarjojen yhteenlasketusta julkaisuvolyymista (tasot 1-3 yhteensä), ja tason 3 osuus 10 prosenttia.

Kirjakustantajat: Kirjakustantajalista on kaikille paneeleille yhteinen. Valinnat tasoille 2 ja 3 tehdään paneelien puheenjohtajien yhteisellä päätöksellä. Tasolle 2 voidaan luokitella kaikista kustantajista noin 100 kustantajaa ja tasolle 3 tasoluokkaan 2 hyväksytyistä kustantajista noin 10 kustantajaa. Kiintiöt määräytyvät siis kustantajien lukumäärän eivätkä niiden tuottaman julkaisumäärän perusteella.

Sihteeristön esitys on, että julkaisusarjojen ja kirjakustantajien kiintiöiden laskennasta poistetaan tasoluokka 3, jolloin

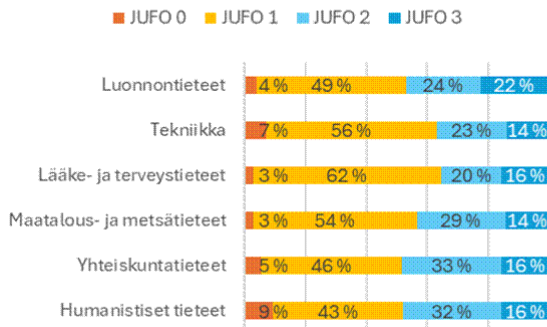
1. Julkaisusarjojen tasolle 2 luokiteltujen sarjojen yhteenlaskettu julkaisuvolyymi voi olla enintään 25 prosenttia ko. paneelille kuuluvien kaikkien sarjojen yhteenlasketusta julkaisuvolyymista (tasot 1-2 yhteensä).
2. Kirjakustantajalista on kaikille paneeleille yhteinen. Valinnat tasoille 2 tehdään paneelien puheenjohtajien yhteisellä päätöksellä. Tasolle 2 voidaan luokitella kaikista kustantajista noin 100 kustantajaa. Kiintiöt määräytyvät siis kustantajien lukumäärän eivätkä niiden tuottaman julkaisumäärän perusteella.

JUFO-luokitus julkaisutilastojen valossa

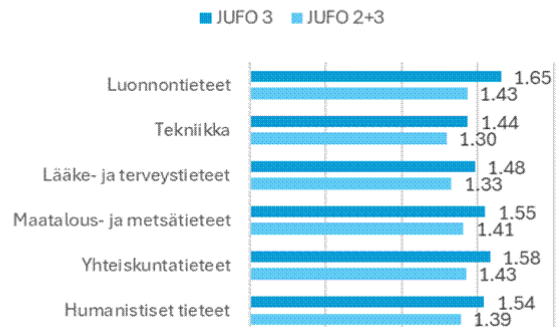
- Erot alojen välillä yliopistojen julkaisujen keskimääräisessä JUFO-tasokeskiarvossa ovat suurempia tasoluokassa 3, joten tasoluokan 3 poistoa perustelee myös tieteenalojen entistäkin tasapuolisempi kohtelu.
- 44% lehtiartikkeleista ja 67% kirja-artikkeleista sijoittuu yhdistettyyn tasoluokkaan 2 ja 3, joten luokitus jossain määrin suosii kirja-artikkeleita.
- Kaikista tasoluokan 2 ja 3 kirja-artikkeleista Routledge julkaisee 21%, Springer 16%, Palgrave MacMillan 10%, Edward Elgar 9% ja Elsevier 3%.

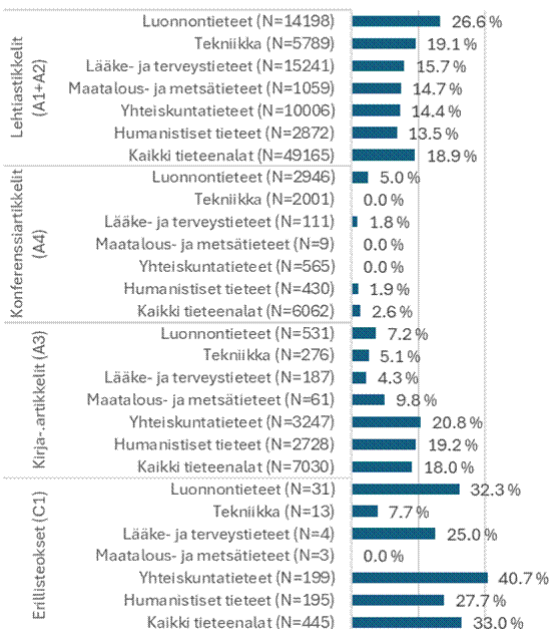
JUFO-tasojen osuudet yliopistojen
julkaisuista (A1-4 ja C1, 2023-2024)
päätiiteenaloittain

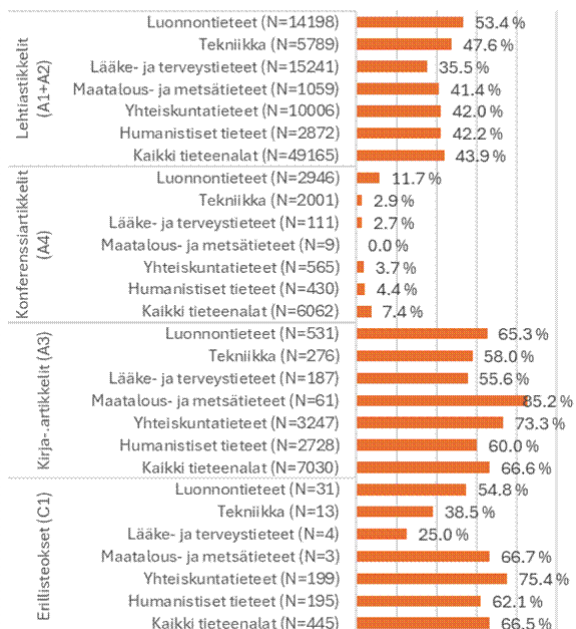
Yliopistojen julkaisujen (A1-4 ja C1,
2023-2024) JUFO-tasojen keskiarvo
päätiiteenaloittain

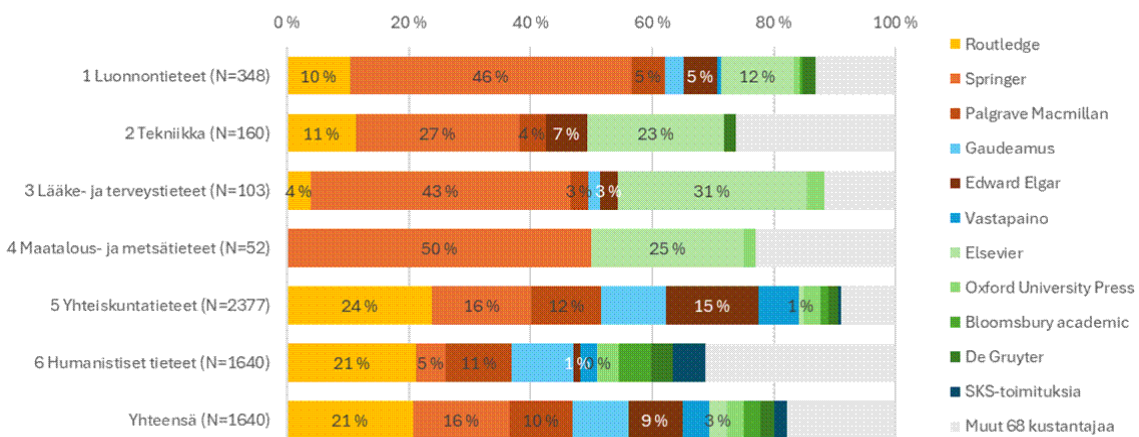
JUFO 3 osuus 2023-2024 julkaisuista

JUFO 2+3 osuus 2023-2024 julkaisuista

Kustantajien osuus JUFO 2+3 kirja-artikkeleista (A3) 2023-2024

Käytännön toteutus:

- a. Viestitään tulevasta muutoksesta syyskuussa 2025 tiedeyhteisölle ja käydään keskustelu syksyn paneelikokouksissa.
- b. Päivitetään verkkosivut ja panelistin käsikirja vuoden 2025 loppuun mennessä.

D. Arvioinnissa huomioitavia näkökulmia

Panelistien käsikirjassa on luku [3.6 Arvioinnissa huomioitavia näkökohtia](#).

Sihteeristön esitys on, että jos ehdolla tasoluokkaan 2 on yhtä vaikuttavia ja arvostettuja saman tutkimusalan kanavia, suositetaan seuraavia ja päivitetään arvioitsijan käsikirjaa seuraavasti:

1. [3.6.4 Avoin saatavuus](#) lukuun lisätään:

- Muutetaan luvun nimeksi "Avoimuus"
- Jos ehdolla tasoluokkaan 2 on yhtä vaikuttavia ja arvostettuja saman tutkimusalan kanavia, suositetaan ennakkojulkaisemisen sallivia (preprint, ei vielä arvioitu), vertaisarviointiraporttien avoimuutta edellyttäviä, ja/tai toimituksen kuratointia toteuttavia kanavia (esim. publish-review-curare).

2. [3.6.6 Closed society -julkaisukanavat](#) lukua muokataan:

- Muutetaan luvun nimeksi "Tieteellisten seurojen julkaisukanavat"
- jos ehdolla tasoluokkaan 2 on yhtä vaikuttavia ja arvostettuja saman tutkimusalan kanavia, suositetaan tieteellisten seurojen julkaisemia kanavia
- mikäli julkaiseminen edellyttää seuran jäsenyyttä (closed society journal), julkaisukanavaa ei voida hyväksyä tasoluokkaan 2.

Käytännön toteutus:

- a. Viestitään tulevasta muutoksesta syyskuussa 2025.
- b. Käydään paneelien syyskokouksissa keskustelu.
- c. Päivitetään verkkosivut ja panelistin käsikirja vuoden 2025 loppuun mennessä.

Keskustelu:

A. Luokituksen rakenne

- Keskusteltiin perusteista, joilla on päätetty luopua "tasoluokka 0"- nimityksestä ja alkaa käyttää nimitystä "muut tunnistetut julkaisukanavat". Todettiin, että uusi nimitys on aiempaa neutraalimpi tapa kommunikoida eri yhteyksissä tunnistetuista julkaisukanavista, joita ei ole arvioitu tasoluokkaan 1 kuuluviksi. Tasoluokan 0 kanaviin liitetään yleisesti käsitys siitä, että ne tavalla tai toisella ovat heikkolaatuisia tai omaavat saalistajalehtien tai harmaan alueen lehtien piirteitä. Tosiasiassa ryhmään kuuluu myös asiallisesti vertaisarvioituja, mutta paikallisia, uusia tai ammatillisen ja yleistajuisen julkaisemisen rajapintaan sijoittuvia kanavia. Todettiin, että englannin kielellä voidaan käyttää nimitystä "other identified publication channels". JUFO-portaalia on tarkoitus kehittää niin, että myös kanavakohtaisia luokitusperusteita voidaan esittää.

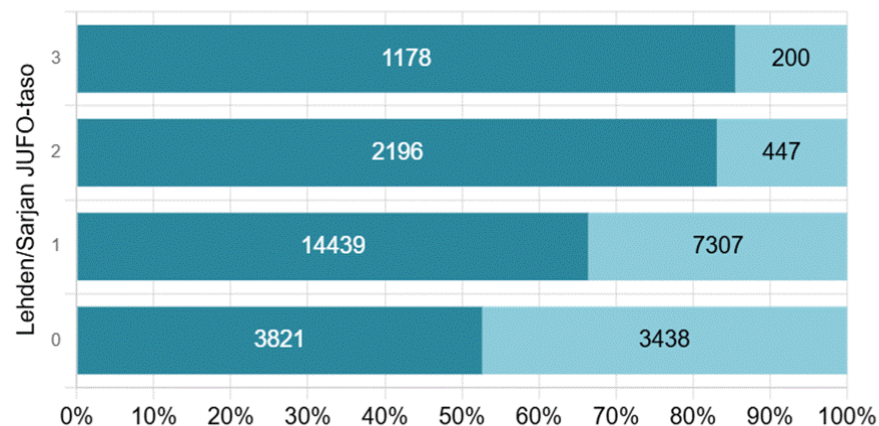

- Pohdittiin, mitä tarkoittaa “poistetaan takautuvasti myös historiatieto”, kun JUFO-portaalista tieto tasoluokasta 3 poistetaan vuoden 2027 alusta. Todettiin, että asia on keskeinen OKM:n ja muiden organisaatioiden tietovarantojen kannalta, ja sanamuoto vaatii selvennystä ja täsmennystä. Tekniset ongelmat voidaan välttää, jos JUFO-luokka 3 poistetaan JUFO-portaalin hakusuodattimista ja julkaisukanavalistauksesta, mutta se jätetään näkyville vuosikohtaiseen arviointihistoriaan. Tähdennettiin, että JUFO-luokkaa 3 ei ole tarkoitus poistaa takautuvasti tietovarannossa olevista julkaisuista.

B. Luokituksen kriteerit

- Keskusteltiin, voidaanko tasoluokan 2 uudeksi (neljänneksi) kriteeriksi lisätä: “Kanava mahdollistaa välittömän avoimen saatavuuden (avoimuus palvelussa tai rinnakkaistallennus)”. Työn alla UNIFlssa ja FUNissa oleva Rights Retention Strategy -malli voi toteutuessaan mahdollistaa Suomessa työskentelevien tutkijoiden julkaisujen välittömän avoimuuden kustantajan julkaisumallista riippumatta. Tämä malli ei kuitenkaan mahdollista ja edistä välitöntä avoimuutta globaalisti. Todettiin, että välitön avoimuus on tasoluokan 2 kriteerinä selkeä ja linjassa Avoimen tieteen ja tutkimuksen julistuksen kanssa, jonka tavoitteena on edistää julkaisujen välitöntä avoimuutta. Tarkistettiin JUFO-portaalista, että valtaosa nykyisin tasoluokissa 2 ja 3 olevista lehdistä ja sarjoista mahdollistaa välittömän avoimuuden. Niiden kanavien osalta, joiden avoimuudesta ei ole varmuutta, sihteeristö suorittaa tarvittavat tarkistukset paneelien arvioinnin tueksi.

JUFO-portaalin sisältämien tieteellisten julkaisusarjojen avoin saatavuus.

Julkaisukanava on joko välittömästi avoin, sallii välittömän rinnakkaistallennuksen tai kuuluu FinElib-etuude
Julkaisukanava ei mahdollista välitöntä avoimuutta tai avoimuudesta ei ole tietoa.

C. Kiintiöt ja julkaisuvoolymin laskenta

- Todettiin, että lehtien ja sarjojen osalta voidaan käyttää nykyistä kiintiötä, eli se saa kattaa enintään 25% tasoluokkaan 1 ja 2 sijoittuvien kanavien yhteenlasketusta julkaisuvolyymistä, ja kirjakustantajista voidaan sijoittaa tasolle 2 enintään 100. Todettiin, että erot alojen välillä yliopistojen julkaisujen keskimääräisessä JUFO-tasokeskiarvossa eivät ole kovin suuria, mutta ovat suurempia jos käytetään tasoluokkaa 3. Näin tasoluokan 3 poistoa perustelea myös tieteenalojen entistäkin tasapuolisempi kohtelu. Julkaisutyyppien välillä on kuitenkin melko huomattavia eroja tason 2+3 osuudessa, mikä ei välttämättä ole ongelma jos luokitus on tasapainossa päätieteenalojen välillä. Kiinnitettiin huomiota siihen, että valtaosan tasoluokan 2+3 kirja-artikkeleista julkaisee muutama erittäin suuri kansainvälinen kustantaja. Erityisesti näiden sijoittumista tasoluokkaan 2 tulee vielä harkita tasoluokan 1 kriteerin 8. Huolellisuus valossa: onko julkaisukanavan ensisijainen tavoite edistää ja varmistaa tieteellistä laatua, ja ovatko sen toimitus- ja vertaisarviointikäytännöt huolellisia ja luotettavia?

D. Arvioinnissa huomioitavia näkökulmia

- Nostettiin esiin huoli etukäteen julkaistujen artikkelien (preprint, ei vertaisarvioitu) valvomattomasta ja vaihtelevasta laadusta sekä tätä suosivan linjauksen vaikutuksesta kotimaisten, erityisesti humanistis-yhteiskuntatieteellisten kanavien asemaan. Selvennettiin, että julkaisutiedonkeruun käsikirjan mukaisesti "avoin preprint versio organisaatio- tai tieteenalakohtaisessa julkaisuarkistossa" voidaan ilmoittaa julkaisutiedonkeruussa vain, jos se liittyy muuhun kriteerit täyttävään artikkeliin tai kirjaan. Vaikka etukäteen julkaiseminen ja PRC-malli on vakiintuneempi käytäntö kansainvälisessä, erityisesti luonnon- ja lääketieteiden julkaisutoiminnassa, sitä tai PRC-mallia ei voida käyttää kv-kanavien valintaan tasolle 2 suomen- ja ruotsinkielisten kanavien sijasta. Avoimuutta tarkastellaan paneeleissa 14, 16-23 erikseen suomen- ja ruotsinkielisten kanavien valinnassa tasoluokkaan 2 sekä erikseen muiden kanavien valinnassa tasoluokkaan 2.

Päätös:

- A2: Sihteeristö selkeyttää ja määrittelee käydyn keskustelun pohjalta Riitta Lähdemäen, Joonas Nikkasen ja Timo Vilénin kanssa, mitä historiatiedon poistaminen tarkoittaa.
- C3: Suurimpien kirjakustantajien sijoittumisesta tasoluokkaan 2 keskustellaan seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa.
- D1: Sihteeristö tarkistaa käydyn keskustelun pohjalta sanamuodot yhdessä Anne Mäntysen ja Riitta Lähdemäen kanssa.
- Muilta osin asiakohta hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

5. Harmaan alueen julkaisukanavien arviointi Julkaisufoorumissa

Julkaisufoorumissa on keskusteltu pitkään ns. harmaan alueen lehdistä, jotka eivät ole [varsinaisia saalistajalehtiä](#), mutta jotka pyrkivät julkaisumäärän kasvattamiseen pienimmällä mahdollisella toimitustyöhön ja laadunarviointiin käytettävällä ajalla. Tämä maksimoi kirjoittajamaksuun (APC – Article Processing Charge) perustuvasta toimintamallista saatavan taloudellisen hyödyn.

Erityisen huomion kohteena ovat olleet MDPI:n ja Frontiersin lehtien tasoluokan 1 kriteerit. Suurin osa kyseisten kustantajien lehdistä on alunperin hyväksytty tasoluokkaan 1, mutta myöhemmin laskettu tasoluokkaan 0. Tasoluokan laskemisen jälkeen JUFO-sihteeristö on tavannut 7.4.2025 Frontiersin ja 22.5.2025 MDPI:n edustajat tahojen pyynnöstä.

Kevään 2025 täydennysarvioinnissa yhteensä 10 Frontiersin ja 15 MDPI:n lehteä oli tiedeyhteisön esittämänä ehdolla nostettavaksi takaisin tasoluokkaan 1. Täydennysarvioinnin tuloksena yhteensä kahdeksan Frontiersin ja kaksi MDPI:n julkaisukanavaa nostettiin takaisin tasolle 1.

JUFO-sihteeristö tapasi 18.6.2025 Korea Institute of Science and Technology Information (KISTI) -edustajia. Tapaamisessa keskusteltiin saalistajalehtien tunnistamisesta ja kuultiin Korean ministeriön ylläpitämästä alustasta, jolla korealaiset tutkijat voivat keskustella lehtien ja konferenssien laadusta ja ongelmallisista käytänteistä. Keskustelussa nousi esiin KISTIn painottama tutkimuseettinen näkökulma ja tarve tunnistaa saalistajalehdet, kun JUFOssa näkökulmana on rahoitusmallia palveleva laadullinen rooli. Keskusteluissa todettiin myös, että suuri osa korealaisista lehdistä on tasoluokassa nolla. Erityisesti korealaisten lehtien ja kustantajien taholta on tullut runsaasti yhteydenottoja ja nostoehdotuksia tasoluokkaan 1 liittyen.

5.1 Ongelmallisten käytänteiden tarkistuslista

Toukokuussa pidetyssä ohjausryhmän kokouksessa sihteeristö esitteli ongelmallisten käytänteiden tarkistuslistaa, jota kehittämällä voidaan selkeyttää harmaa-alueen toimintamallin huomioimista kanavien arvioinnissa ja päätösten perusteluissa (tosin listan käyttöönotto edellyttää vielä keskustelua paneelien syyskokouksissa ja mahdollisesti myös tietopohjan ja JUFO-portaalin kehittämistä).

Keskustelussa todettiin, että tarkistuslista hyvällä tavalla konkretisoi harmaan alueen ongelmallisia käytänteitä. Täsmennettiin, että tarkistuslista on apuväline, jonka osalta ei voida ennalta määrittää, mikä määrä ongelmallisia käytänteitä on riittävä syy olla hyväksymättä kanavaa tasolle 1. Listan käytössä on huomioitava, että paneeleissa ei voi olla asiantuntemusta ja omakohtaista kokemusta kaikista arvioitavista kanavista, joten mahdollisuudet todentaa tarkistuslistalla olevia asioita vaihtelevat paljon lehtikohtaisesti.

Sihteeristö on jatkanut harmaan alueen kanavien arviointia ja sen selkeyttämistä ohjausryhmässä 5.5.2025 käydyn keskustelun pohjalta: [tarkistuslista](#).

Käytännön toteutus:

2. Tarkistuslistasta käydään keskustelu syksyn paneelokokouksissa
3. Viestitään asiasta syyskuussa 2025 tiedeyhteisölle.

Keskustelu: Todettiin, että myös kansainvälinen yhteistyö harmaan alueen lehtien tunnistamisessa on tärkeää, ja sihteeristö pyrkii toimillaan edistämään sitä myös jatkossa.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

5.2 Eettisen asiantuntijaryhmän perustaminen

Sihteeristön esitys on, että sihteeristö nostaa syksyn paneelikokouksiin keskusteltavaksi, miten paneeleita voitaisiin tukea harmaan alueen ja saalistajalehtien tunnistamisessa. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla eettisen asiantuntijaryhmän perustaminen tukemaan paneeliarviointityötä. Ryhmän tehtävänä voisi tällöin olla

- kehittää julkaisutoiminnan ongelmallisten käytänteiden tarkistuslistaa sekä ongelmallisten käytänteiden dokumentointia,
- selkeyttää ongelmallisten käytänteiden huomioimista kanavien arvioinnissa ja päätösten perusteluissa sekä
- tuottaa ja koostaa tietoa julkaisukanavien ongelmallisista käytänteistä paneeleille, ohjausryhmälle ja tiedeyhteisölle.

Sihteeristö esittää, että ohjausryhmä päättää asiaan liittyvistä toimenpiteistä, ml. mahdollinen asiantuntijaryhmän perustaminen, seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa paneelikokouksista saadun palautteen perusteella.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

6. Panelistin käsikirjan päivittäminen

Yhdessä paneelissa nousi kevään järjestäytymiskokouksessa esiin kysymys siitä, muodostaako osakkeenomaistajuus julkaisukanavassa eturistiriidan, ja tulisiko [panelistin käsikirjaa](#) päivittää tältä osin.

Sihteeristön esitys on, että Panelistin käsikirjaa päivitetään seuraavasti (alleviivattuna lisäys voimassa olevaan kirjaukseen): "Panelistien tulee ilmoittaa sidonnaisuutensa aina, kun paneelissa käsitellään jotakin heihin liittyvää julkaisukanavaa. Tämä koskee julkaisukanavia, joissa panelistit ovat viimeisten 5 vuoden aikana julkaisseet useammin kuin kerran, olleet toimittajia tai toimituskunnan jäseniä, ovat kustantajan tai sen hallinnoiman yrityksen osakkeenomistajia tai muussa asemassa joka aiheuttaa taloudellisia eturistiriitoja. Panelistia ei näissä tapauksissa suljeta päätöksenteosta, mutta paneeli voi kiinnittää sidonnaisuuksiin huomiota arviointitilanteessa. Sihteeristö koostaa tiedot sidonnaisuuksista paneelien käyttöön.

Keskustelu: Todettiin, että panelistien käsikirjassa tulee olla muotoilu, jolla yleisesti ja yksiselitteisesti ilmaistaan, että panelistien tulee ilmaista kaikki mahdolliset jääviytensä ja mahdollisesti syntyvät eturistiriidat arvioitsijana.

Päätös: Sihteeristö valtuutettiin muotoilemaan keskustelun perusteella yleinen muotoilu jääviyksistä.

7. OKM:n visiotyö ja yliopistojen rahoitusmalli

OKM:n visiotyö ja yliopistojen rahoitusmallin muuttaminen uudella sopimuskaudella oli ohjausryhmän käsittelyssä 5.5.2025. Ohjausryhmä päätti, että asia otetaan syyskuun kokouksen asialistalle.

Sihteeristö ehdottaa, että ohjausryhmä muodostaisi näkemyksensä siitä, miten rahoitusmallin julkaisuindikaattori voisi ottaa huomioon vastuullisen arvioinnin näkökohdat sekä vastuullisen ja kestävän tieteellisen julkaisutoiminnan.

Vastuullisen arvioinnin näkökohtia ([CoARA/Agreement on Reforming Research Assessment](#)):
Tason 3 tason poistuminen JUFO-luokituksesta Julkaisutoiminnan rahoitustekijän osuus rahoitusmallissa (mahdollisuus < 14 %)

Vastuullisen ja kestävän julkaisutoiminnan näkökohtia ([UNESCO:n avoimen tieteen suositukset](#), [Council conclusions on high-quality, transparent, open, trustworthy and equitable scholarly publishing](#), EUA [Reclaiming academic ownership of the scholarly communication system](#)):

- 1) Kannustimet voittoa tavoittelemattomalle avoimelle julkaisemiselle (lisäpainokerroin pois APC-maksullisista julkaisuista)
- 2) Kannustimet avoimille käytänteille (lisäpainokerroin - preprint sekä Diamond-OA - julkaisuista)

Sihteeristö ehdottaa, että sihteeristö laatii aiheesta 1-2 sivun muistion ohjausryhmässä käydyn keskustelun pohjalta ja se käsitellään seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa.

Keskustelu:

Todettiin, että Suomessa avoimen julkaisemisen kannustimien rakentaminen voittoa tavoittelemattoman julkaisemisen (esimerkiksi Diamond Open Access) ja avoimien käytänteiden (kuten preprintien) edistämiseksi on linjassa kansallisten ja EU-tason tavoitteiden kanssa. Erityisen ongelmalliseksi voi kuitenkin osoittautua "voittoa tavoittelemattoman" julkaisutoiminnan määrittely, joten voi olla tärkeämpää keskittyä avoimuuden kannustimiin ja mahdollisiin indikaattoritietoihin, joita julkaisutietonkeruu ja JUFO-portaali mahdollistaa. Pohdittiin myös sitä, kohtelevatko mahdolliset avoimuuden kannustimet eri tieteenaloja tasapuolisesti. Todettiin, että preprint-julkaiseminen on yleisempää luonnon- ja lääketieteissä, ja Diamond-OA humanistis-yhteiskuntatieteissä. Ei ole estettä sille, että kaikilla tieteenaloilla voidaan omaksua preprint-julkaisemisen tai Diamond-OA julkaisemisen käytänteitä.

Päätös: sihteeristö tuottaa tilastoja, joiden valossa voidaan eri vaihtoehtojen välillä arvioida parhaat keinot, joilla tuleva rahoitusmalli ottaisi huomioon vastuullisen arvioinnin näkökohtia sekä vastuullisuuden ja kestävyys tieteellisessä julkaisutoiminnassa. Sihteeristö laatii käydyn keskustelun ja tuotettujen tilastoaineistojen valossa luonnoksen muistioksi.

8. Tekoälyn käyttö tieteellisessä julkaisutoiminnassa

Ohjausryhmä päätti kokouksessaan 5.5.2025, että sihteeristö laatii selvityksen tekoälyn käytöstä toimitus- ja vertaisarviointiprosesseissa. Aiheesta on laadittu alustava [kirjallisuuskatsaus](#) ja paneeleille on laadittu aiheesta [kysely](#). Paneelien syyskokouksissa on määrä käydä strukturoitu keskustelu teemasta.

Käytännön toteutus:

- a. Aiheesta laaditaan yleistajuinen katsaus ja siitä tiedotetaan tiedeyhteisöä
- b. Tutkimusraportin käsikirjoitus valmistuu alkuvuonna 2026.

Keskustelu: Todettiin.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

9. Muut asiat

10. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään torstaina 27.11.2025. Osaan kokouksesta kutsutaan paneelien puheenjohtajat.

Vuoden 2026 kokousajankohdat (kaksi kokousta keväällä ja kaksi syksyllä). Sihteeristö laatii doodle-kyselyn syksyn aikana

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.48.